

EĞİTİM İŐ ANKARA 3 NOLU ŐUBE

PANDEMİ SÜRECİNDE ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Burçin KARABAY

AĖustos, 2020

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
İÇİNDEKİLER	i
ŞEKİLLER LİSTESİ	ii
TABLolar LİSTESİ	vi
GİRİŞ	1
Araştırmanın Amacı	1
YÖNTEM	2
Evren ve Örneklem	2
Veri Toplama Aracı	5
Verilerin Analizi	5
BULGULAR VE YORUM	6
Covid-19 ve Uzaktan Eğitim Hakkında Genel Sorularla İlgili Öğretmen Görüşleri	6
Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulların Fiziki Şartları ve Olanakları ile İlgili Görüşleri	15
Öğretmenlerin Öğrencileri ile İlgili Görüşleri	18
Öğretmenlerin Kendileri ile İlgili Görüşleri	21
Öğretmenlerin Eğitim Öğretim ile İlgili Görüşleri	25
Öğretmenlerin Yöneticiler ile İlgili Görüşleri	33
Öğretmenlerin Veliler ile İlgili Görüşleri	37
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	40
KAYNAKLAR	44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımları	2
Şekil 2. Öğretmenlik alanları	3
Şekil 3. Öğretmenlerin çalıştıkları kurumlar	3
Şekil 4. Öğretmenlerin yaşları	4
Şekil 5. Çalıştıkları kurum türleri	4
Şekil 6. Vaka sayılarının 1000 kişi olması durumunda okulların açılmasıyla ilgili öğretmen görüşleri	6
Şekil 7. Öğretmenlerin	7
Şekil 8. Öğretmenlerin mevcut durumda yatılı okulların açılması ile ilgili görüşleri	8
Şekil 9. Öğretmenlerin hiç vaka bulunmayan ya da dışarıdan sınırlı girişin olduğu köy/kasaba okullarının açılması ile ilgili görüşleri	8
Şekil 10. Öğretmenlerin okulların açılması durumunda eğitimin yapılma şekli ile ilgili görüşleri	9
Şekil 11. “Okulların açılması durumunda eğitim nasıl yapılmalıdır?” maddesi ile ilgili öğretmen görüşleri	10
Şekil 12. Öğretmenlerin Sağlık Bakanlığı’nın ve/veya Milli Eğitim Bakanlığı’nın okullar için açıkladığı kuralların çalıştıkları okulda uygulanma durumu ile ilgili görüşleri	11
Şekil 13. Öğretmenlerin Sağlık Bakanlığı’nın ve/veya Milli Eğitim Bakanlığı’nın okullar için açıkladığı kuralların gerçekçiliği ile ilgili görüşleri	12
Şekil 14. Öğretmenlerin “Covid 19 sürecinde öğrencilerinize uzaktan eğitim desteği verdiniz mi?” maddesi ile ilgili görüşleri	12
Şekil 15. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim vermeme nedeniniz nedir?” maddesi ile ilgili görüşleri (* Birden fazla seçenek işaretlenebildiği için toplam %100’ü geçmektedir.)	14
Şekil 16. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda sosyal mesafe kuralları uygulanabilir.” maddesi ile ilgili görüşleri	15
Şekil 17. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda sınıflar yeterince büyüktür.” maddesi ile ilgili görüşleri	16

Şekil 18. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda koridorlar ve ortak alanlar yeterli alana sahiptir.” maddesi ile ilgili görüşleri	16
Şekil 19. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda yeterli miktarda hijyen malzemesi sağlanabilir.” maddesi ile ilgili görüşleri	17
Şekil 20. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda öğrenci ve öğretmenler için maske temin edilebilir.” maddesi ile ilgili görüşleri	17
Şekil 21. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda hijyen şartlarını sağlayacak yeterli personel bulunmaktadır.” maddesi ile ilgili görüşleri	18
Şekil 22. Öğretmenlerin “Öğrenciler sosyal mesafe kurallarına okul içinde uyabilirler.” maddesi ile ilgili görüşleri	19
Şekil 23. Öğretmenlerin “Öğrenciler hijyen kurallarına uyabilirler.” maddesi ile ilgili görüşleri	19
Şekil 24. Öğretmenlerin “Öğrenciler okul içinde maske takmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri	20
Şekil 25. Öğretmenlerin “İhtiyacı olan öğrencilere internet, tablet, bilgisayar vb. teknolojik ekipman desteği sağlanmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri	20
Şekil 26. Öğretmenlerin “Sınıflarda, okulun ortak alanlarında ve öğretmenler odasında sosyal mesafe kurallarına uyabiliriz.” maddesi ile ilgili görüşleri	21
Şekil 27. Öğretmenlerin “Sınıfta maske ve/veya siperlikle ders anlatabiliriz.” maddesi ile ilgili görüşleri	22
Şekil 28. Öğretmenlerin “Maske ve siperlikle ders anlattığımızda Covid 19 bulaşma riski çok azalır.” maddesi ile ilgili görüşleri	22
Şekil 29. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yapılması durumunda internet, bilgisayar, tablet vb. teknolojik olanaklara sahibim.” maddesi ile ilgili görüşleri	23
Şekil 30. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yaparken zoom vb. uygulamaları kullanma konusunda kendimi yeterli hissediyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri	23
Şekil 31. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde teknoloji kullanımı konusunda eğitim ihtiyacı hissediyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri	24
Şekil 32. Öğretmenlerin “Okullar açıldığında uzaktan eğitim için EBA TV yeterlidir.” maddesi ile ilgili görüşleri	25

Şekil 33. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde her öğretmen kendi sınıfıyla ders yapabilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri	26
Şekil 34. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde öğretmen öğrenci etkileşimi yeterince sağlanamaz.” maddesi ile ilgili görüşleri	26
Şekil 35. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimin şu ana kadar başarılı bir şekilde yapıldığını düşünüyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri	27
Şekil 36. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde devam zorunlu olmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri	28
Şekil 37. Öğretmenlerin “Yüz yüze eğitimde ders sayıları azaltılmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri	28
Şekil 38. Öğretmenlerin “Yüz yüze eğitimde sınıflar bölünerek ikili ya da üçlü öğretim yapılmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri	29
Şekil 39. Öğretmenlerin “MEB tarafından hazırlanan içerikler uzaktan eğitim için yeterlidir.” maddesi ile ilgili görüşleri	30
Şekil 40. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yapılması durumunda öğrenci performansı notla değerlendirilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri	30
Şekil 41. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitime erişim konusunda sorun yaşayan öğrencilere gerekli destek sağlanmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri	31
Şekil 42. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim özel okullarda kamu okullarına göre daha etkili ve verimli geçmiştir.” maddesi ile ilgili görüşleri	32
Şekil 43. Öğretmenlerin “Uzaktan yapılan dersler yüz yüze yapılanlara göre daha yorucu olmaktadır.” maddesi ile ilgili görüşleri	32
Şekil 44. Öğretmenlerin “Covid 19 sürecinde okul yöneticileri öğretmen ve öğrencilere gerekli desteği sağladılar.” maddesi ile ilgili görüşleri	33
Şekil 45. Öğretmenlerin “Yöneticiler bundan sonra okullarında yapılacak olası uzaktan eğitim faaliyetleri için gerekli hazırlıkları yaptılar.” maddesi ile ilgili görüşleri	34
Şekil 46. Öğretmenlerin “Yöneticiler uzaktan çevrimiçi ders yapmamız konusunda istekte bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri	34
Şekil 47. Öğretmenlerin “Yöneticiler bu süreçte asli görevleri olmayan kolonya, maske dağıtımı, 112 ve vefa gruplarında görev alma vb. faaliyetlerde bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri	35

- Şekil 48. Öğretmenlerin “Yöneticiler uzaktan eğitim konusunda eğitim ihtiyacımızı karşılamak amacıyla çalışmalarda bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri 36
- Şekil 49. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde veliler çocuklarını yeterince desteklemişlerdir.” maddesi ile ilgili görüşleri 37
- Şekil 50. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim konusunda velilere rehberlik ve teknoloji eğitimi verilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri 38
- Şekil 51. Öğretmenlerin “Okulların açılması durumunda çalışan ebeveynlerden birine esnek çalışma olanağı sunulmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri 38

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1. Okulların açılmasıyla ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)	6
Tablo 2. Okulların açılması durumunda eğitimin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)	9
Tablo 3. Uzaktan eğitimin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)	10
Tablo 4. Açıklanan kuralların çalıştıkları okullarda uygulanabilirliği ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)	11
Tablo 5. Covid-19 sürecinde öğrencilerine uzaktan eğitim desteği verme ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)	13
Tablo 6. Kurum türüne göre öğretmenlerin haftalık ortalama uzaktan eğitim ders verme süreleri	13

GİRİŞ

Tüm dünyada etkili olan Covid-19 virüsü kaynaklı pandemi 13.03.2020 tarihinde Türkiye’de de görülmeye başlanmış ve okullardaki yüz yüze eğitim-öğretim faaliyetlerine bu tarih itibariyle ara verilmiştir. Bu süreçte Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) eğitim öğretim faaliyetlerini EBA Canlı Dersler ve EBA TV üzerinden yürütmüştür. Bazı özel okullar ise çevrimiçi çalışmalarda bulunmuşlar; teams, zoom, vb. uygulamalar üzerinden dersleri yürütmüşlerdir. Özel okullar ayrıca derslerle ilgili video vb. materyaller de hazırlamışlardır. Pandemi sürecinin ne kadar daha devam edeceğine yönelik belirsizlik devam ederken bazı ülkelerde (Almanya, Norveç, Danimarka, Fransa, İsviçre, Güney Kore, Çin vb.) okullar açılmıştır. Bazı ülkeler bunu kademeli gerçekleştirmiştir, bazıları örneğin Fransa okulları açmış ama zorunlu kılmamıştır. İtalya ise okulların eylül ayına kadar açılmayacağını duyurmuştur. Okullarını açan ülkeler farklı önlemler almışlardır. Sınıf mevcutları azaltılmış, ders süreleri kısaltılmış, okula geliş saatleri kademelendirilmiş, bazı okullara termal tarayıcılar getirilmiş, bazı ülkeler okullarda maske takma zorunluluğu getirilmiş, sosyal mesafe ve hijyen önlemleri sıklıkla vurgulanmıştır. Bazı ülkelerdeki koronavirüs vakası ve ölümlerinin artması okulların açılmasıyla ilgili bazı çekinceleri de beraberinde getirmiştir. Bazı ülkelerde ise okulların açılmasıyla birlikte vaka sayılarının artış göstermesi üzerine okullarda yeniden eğitime ara verilmiştir.

Türkiye’de eğitim-öğretim faaliyetleri eylül ayında başlamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı bu süreçte okulların açılmasıyla ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin nasıl yürütüleceğine ilişkin farklı tarihler ve farklı yöntemler gündeme getirmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin pandemi sürecindeki eğitim-öğretim faaliyetleri ve okulların açılması süreci hakkındaki görüşlerini belirlemektir.

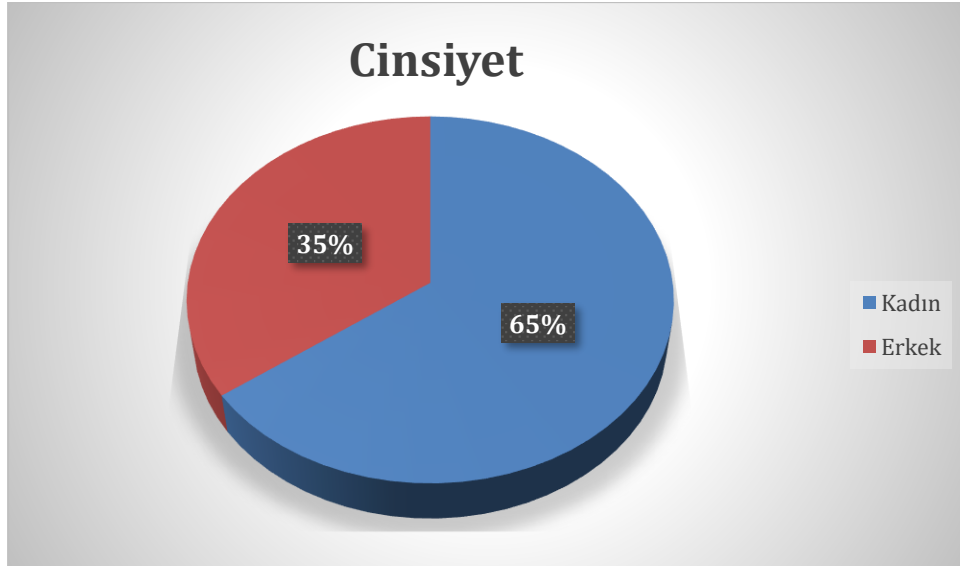

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırma kapsamında 1343 öğretmene ulaşılmıştır. Öğretmenlere ulaşılırken kartopu örnekleme yoluna gidilmiştir. Kartopu örneklemede öncelikle evrene ait birimlerden birisi ile temas kurulur. Temas kurulan birimin yardımıyla ikinci birime, ikinci birimin yardımıyla üçüncü birime gidilir. Bu şekilde, sanki bir kartopunun büyümesi gibi örneklem büyüklüğü genişler (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004, s.45). Hazırlanan anket ile çevrimiçi ortamda 12.07.2020 ve 09.08.2020 tarihleri arasında veri toplanmıştır. MEB verilerine göre Türkiye’de kamu ve özel öğretim kurumlarında toplam 1.077.307 öğretmen bulunmaktadır (MEB, 2019). Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2004, s. 50) 1.000.000 kişilik bir evren için 0.03’lük bir hata payı için 1066 kişinin, 100.000.000’luk bir evren için ise 1067 kişinin yeterli olacağını ifade etmişlerdir. Araştırmada ulaşılan 1343 kişi örneklemini 0.03’lük bir örneklem hatası ile temsil etmektedir.

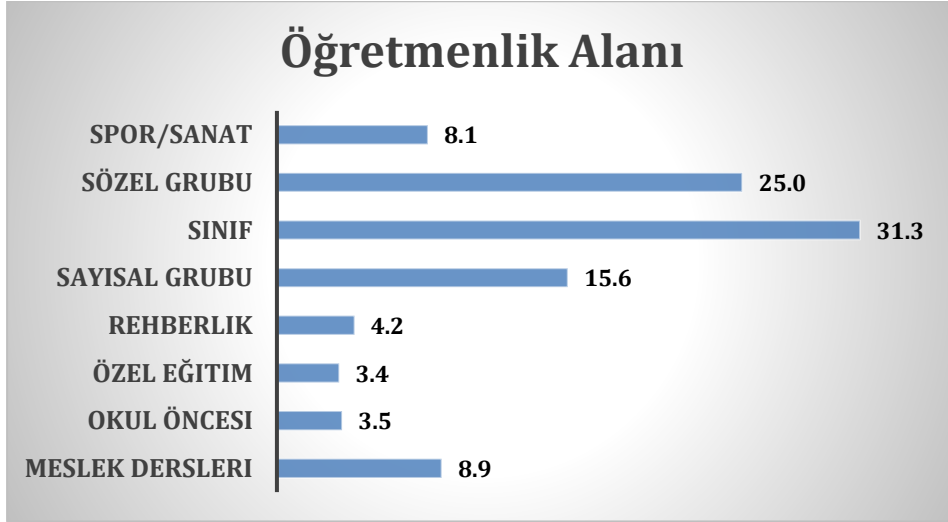
Öğretmenlere ilişkin demografik bilgiler aşağıda açıklanmıştır. İlk olarak cinsiyet bilgisi Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 1. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımları

Şekil 1 incelendiğinde öğretmenlerin çoğunluğunun (n = 874, %65) kadın, daha az sayıda öğretmenin (n = 469, %35) ise erkek olduğu görülmektedir. Araştırmaya kadınların erkeklere göre daha fazla sayıda katıldıkları ifade edilebilir.

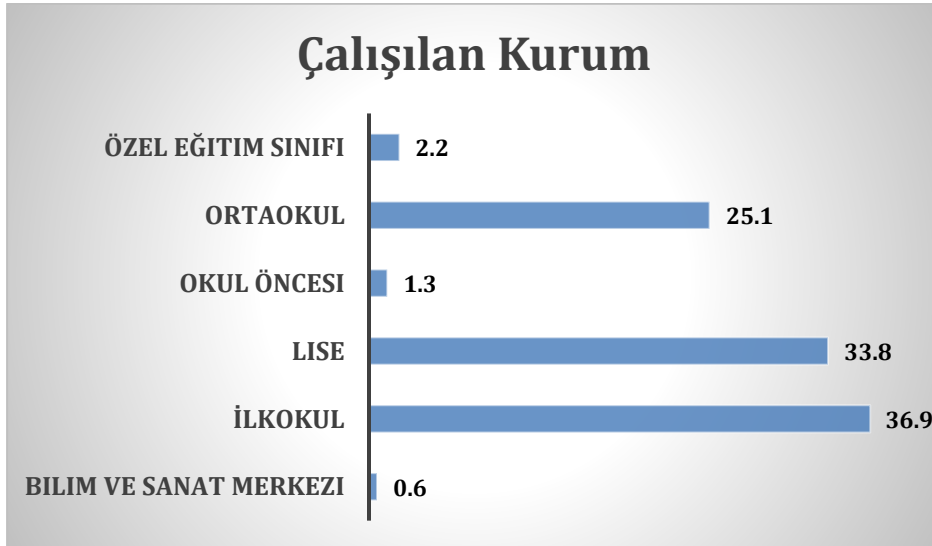
Öğretmenlik alanları Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Öğretmenlik alanları

Şekil 2 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin üçte bire yakınının sınıf öğretmeni, dörtte birinin ise sözel grubu alan öğretmeni olduğu görülmektedir.

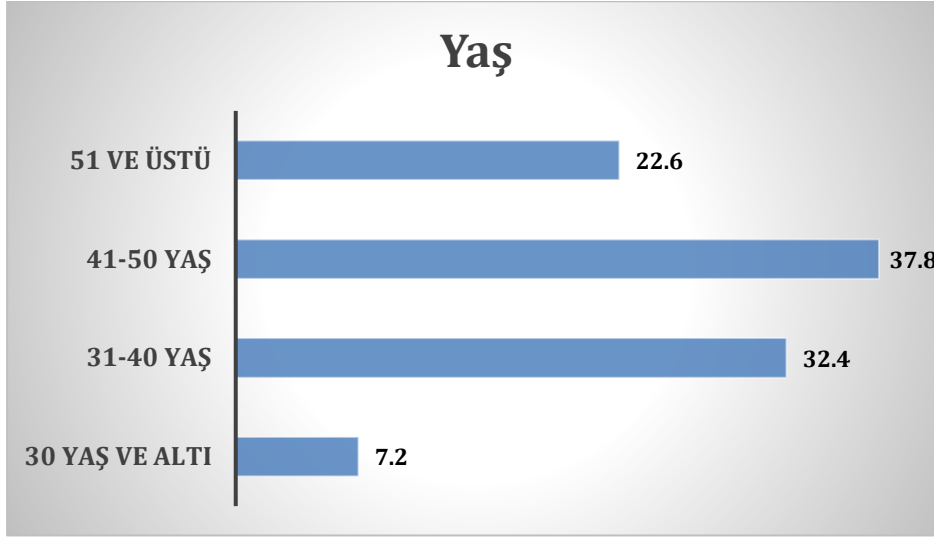
Öğretmenlerin çalıştıkları kurum bilgileri Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3. Öğretmenlerin çalıştıkları kurumlar

Şekil 3 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin üçte birinden fazlasının ilkokulda, yaklaşık üçte birinin lisede ve dörtte birinin ortaokulda çalıştığı görülmektedir.

Öğretmenlerin yaşları ile ilgili bilgiler Şekil 4'te verilmiştir.

Şekil 4. Öğretmenlerin yaşları

Şekil 4 incelendiğinde öğretmenlerin en çok (n = 508, %37.8) 41-50, daha sonra (n = 435, %32.4) 31-40; en az (n = 97, %7.2) 30 yaş ve altı ve (n = 303, %22.6) 51 ve üstü yaşlarda oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin çalıştıkları kurum türleri Şekil 5'te verilmiştir.

Şekil 5. Çalıştıkları kurum türleri

Şekil 5 incelendiğinde öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (n = 1299, %96.7) kamuda, çok az bir kısmının (n = 44, %3.3) ise özel okullarda çalıştıkları görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Çalışma kapsamında “**Pandemi Sürecinde Öğretmenlerin Eğitim Öğretim Faaliyetlerine Yönelik Görüşleri**” isimli bir anket geliştirilmiştir. Öncelikle literatür taranmış, farklı öğretim kademelerinde çalışan ve farklı alanlardan 20 öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Literatürden ve bu görüşmelerden elde edilen görüşlerden yararlanılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Daha sonra maddeler dil ve ölçme ve değerlendirme uzmanları tarafından incelenmiş, gerekli düzeltmeler yapılmış ve deneme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan deneme formu maddelerin anlaşılabilirliğinin incelenmesi amacıyla 15 öğretmene uygulanmıştır. Öğretmenlerden gelen dönütler doğrultusunda maddelerde değişiklikler yapıldıktan sonra ankete son hali verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında verileri analiz etmede IBM SPSS 25 istatistiksel paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri elde edilmiştir. Ayrıca gruba göre farklılık olup olmadığını incelemek amacıyla Ki-kare ve Fisher’ın Exact testleri yapılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Covid-19 ve Uzaktan Eğitim Hakkında Genel Sorularla İlgili Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin Covid vaka sayıları günlük yaklaşık 1000 kişi olması durumunda okulların açılması ile ilgili görüşleri Şekil 6’da verilmiştir.

Şekil 6. Vaka sayılarının 1000 kişi olması durumunda okulların açılmasıyla ilgili öğretmen görüşleri

Şekil 6 incelendiğinde vakaların günlük 1000 civarında olması durumunda öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 1199, %89.3) okulların açılmaması, az sayıda öğretmen (n = 144, %10.7) ise açılması gerektiğini düşünmektedir. Öğretmenlerin genel olarak bu haliyle okulların açılmaması gerektiğini düşündükleri ifade edilebilir. Okulların açılmasıyla ilgili öğretmen görüşlerinin okul türüne göre dağılımları da incelenmiş olup ilgili Tablo aşağıda verilmiştir. Tabloya göre kamu ve özel okullarda çalışan öğretmenlerin düşünceleri benzerlik göstermektedir.

Tablo 1. Okulların açılmasıyla ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)

Kurum Türü	Açılmalıdır	Açılmamalıdır	Toplam
Kamu	10.7	89.3	100
Özel	11.4	88.6	100
Toplam	10.7	89.3	100

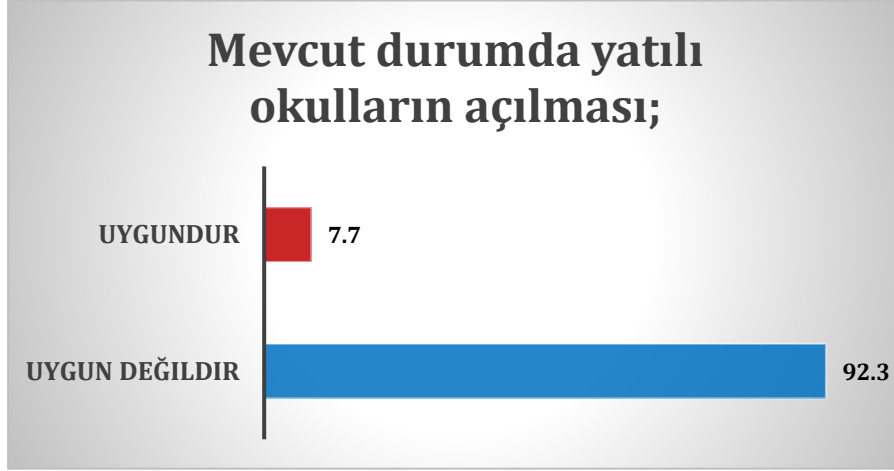
Öğretmenlerin “Okullar, vaka sayıları ne olunca açılmalıdır?” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 7’de verilmiştir.

Şekil 7. Öğretmenlerin “Okullar, vaka sayıları ne olunca açılmalıdır?” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekil 7 incelendiğinde öğretmenlerin %10.9’unun (n = 147) vaka sayıları 1000 ve altında olduğunda, %14.5’inin (n = 195) ise 500 ve altında olduğunda okulların açılması gerektiğini ifade ettikleri; geriye kalan %74.5’in (n = 1001) ise vaka sayıları 100 ve altında ya da sıfırlanınca okulların açılması gerektiğini düşündükleri görülmektedir. Öğretmenlerin dörtte üçe yakın kısmı okulların açılması için günlük vaka sayısının en fazla 100 olması gerektiğini düşünmektedir.

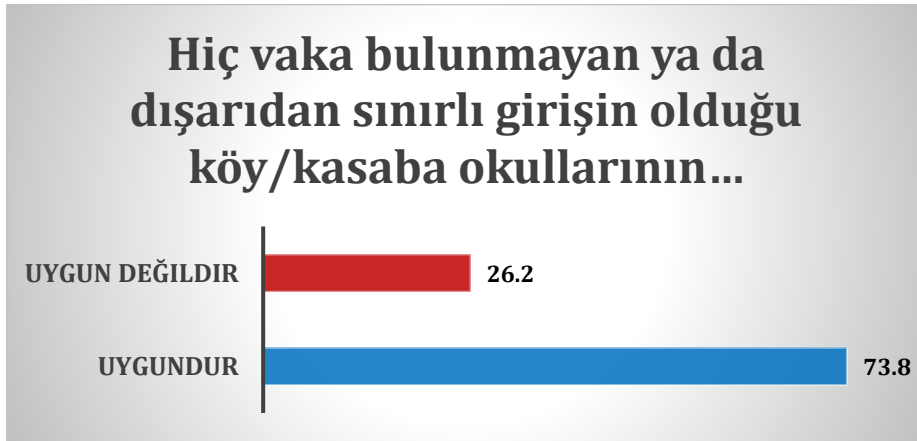
Öğretmenlerin mevcut durumda yatılı okulların açılması ile ilgili görüşleri Şekil 8’de verilmiştir.

Şekil 8. Öğretmenlerin mevcut durumda yatılı okulların açılması ile ilgili görüşleri

Şekil 8 incelendiğinde öğretmenlerin çok büyük bir çoğunluğunun (n = 1239, %92.3) mevcut durumda yatılı okulların açılmaması gerektiğini düşündükleri görülmektedir.

Öğretmenlerin hiç vaka bulunmayan ya da dışarıdan sınırlı girişin olduğu köy/kasaba okullarının açılması ile ilgili görüşleri Şekil 9’da verilmiştir.

Şekil 9. Öğretmenlerin hiç vaka bulunmayan ya da dışarıdan sınırlı girişin olduğu köy/kasaba okullarının açılması ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin dörtte üçe yakını (n = 991, %73.8) hiç vaka bulunmayan ya da dışarıdan sınırlı girişin olduğu köy/kasaba okullarının açılmasının uygun bulmaktadır.

Öğretmenlerin okulların açılması durumunda eğitimin yapılma şekli ile ilgili görüşleri Şekil 10'da verilmiştir.

Şekil 10. Öğretmenlerin okulların açılması durumunda eğitimin yapılma şekli ile ilgili görüşleri

Şekil 10 incelendiğinde öğretmenlerin yarıya yakınının (n = 659, %49.1) eğitimin yüz yüze ve uzaktan eğitimin birlikte verilmesi gerektiğini, ikinci sırada (n = 418, %31.1) uzaktan verilmesi gerektiğini ve en az (n = 266, %19.8) yüz yüze verilmesi gerektiğini düşündükleri görülmektedir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun eğitimin uzaktan ya da yüz yüze ve uzaktan birlikte yapılması gerektiğini düşündükleri ifade edilebilir. Okulların açılması durumunda eğitimin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili öğretmen görüşlerinin okul türüne göre dağılımları da incelenmiş olup ilgili Tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. Okulların açılması durumunda eğitimin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)

Kurum Türü	Uzaktan	Yüz yüze	Uzaktan + Yüz yüze	Toplam
Kamu	30.7	19.6	49.7	100
Özel	43.2	27.3	29.5	100
Toplam	31.1	19.8	49.1	100

Tabloya göre kamuda çalışan öğretmenler uzaktan + yüz yüze eğitimi en çok desteklerken, özel okullarda çalışan öğretmenler uzaktan eğitimi en çok desteklemektedirler. Bu anlamda iki grup birbirinden farklı düşünmektedir.

“Okulların açılması durumunda eğitim nasıl yapılmalıdır?” maddesi ile ilgili öğretmen görüşleri Şekil 11’de verilmiştir.

Şekil 11. “Okulların açılması durumunda eğitim nasıl yapılmalıdır?” maddesi ile ilgili öğretmen görüşleri

Şekil 11 incelendiğinde öğretmenlerin dörtte üçe yakınının (n = 988, %73.6) uzaktan eğitimde hem zoom vb. platformların hem de eba tv’nin kullanılması gerektiğini düşündükleri görülmektedir. Uzaktan eğitimin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili öğretmen görüşlerinin okul türüne göre dağılımları da incelenmiş olup ilgili Tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 3. Uzaktan eğitimin nasıl yapılması gerektiği ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)

Kurum Türü	EBA TV	ZOOM uygulamalar	vb. İkisi birden	Toplam
Kamu	16.9	8.9	74.2	100
Özel	0	45.5	54.5	100
Toplam	16.3	10.1	73.6	100

Tabloya göre özel okuldaki öğretmenler EBA TV üzerinden ders yapılmasını hiç onaylamazken, kamuda çalışanların %16.9’u bu yönde görüş belirtmiştir. Zoom vb. uygulamaları özel okul öğretmenlerinin yarıya yakını desteklerken, kamuda çalışan öğretmenler sadece %8.9 oranında destek vermişlerdir. Her iki grupta da ikisi birden uygulanmalıdır diyenlerin oranı yarıdan fazladır. Özellikle EBA TV konusuna özel okul öğretmenleri hiç olumlu bakmamaktadır.

Öğretmenlerin Sağlık Bakanlığı'nın ve/veya Milli Eğitim Bakanlığı'nın okullar için açıkladığı kuralların çalıştıkları okulda uygulanma durumu ile ilgili görüşleri Şekil 12'de verilmiştir.

Şekil 12. Öğretmenlerin Sağlık Bakanlığı'nın ve/veya Milli Eğitim Bakanlığı'nın okullar için açıkladığı kuralların çalıştıkları okulda uygulanma durumu ile ilgili görüşleri

Şekil 12'ye göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 970, %72.2) açıklanan kuralların okullarında uygulanamayacağını düşünmektedirler. Açıklanan kuralların çalıştıkları okullarda uygulanabilirliği ile ilgili öğretmen görüşlerinin okul türüne göre dağılımları da incelenmiş olup ilgili Tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 4. Açıklanan kuralların çalıştıkları okullarda uygulanabilirliği ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)

Kurum Türü	Uygulanabilir	Uygulanamaz	Toplam
Kamu	26.5	73.5	100
Özel	65.9	34.1	100
Toplam	27.8	72.2	100

Tabloya göre özel okulda çalışan öğretmenler genel olarak kuralların okullarında uygulanabileceğini düşünürken, kamuda çalışan öğretmenler ise genel olarak okullarında uygulanamayacağını düşünmektedirler. Öğretmenlerin görüşleri okul türüne göre farklılık göstermektedir.

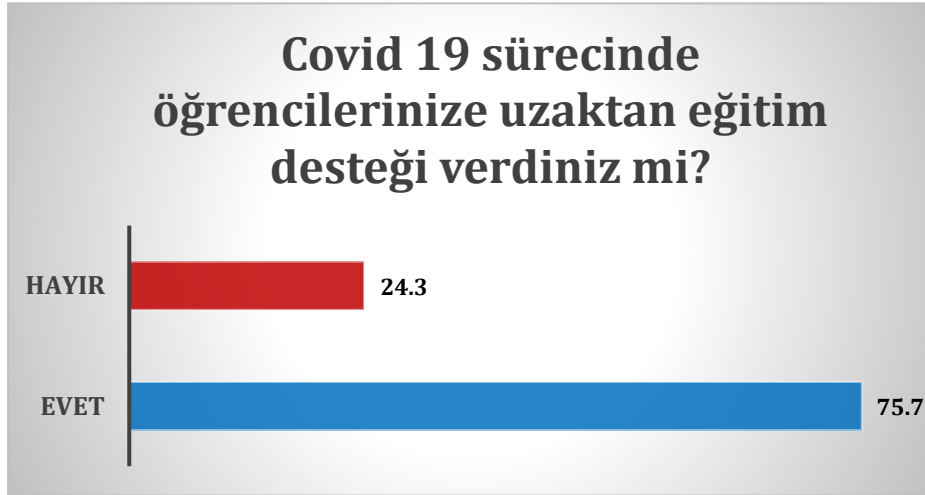
Öğretmenlerin Sağlık Bakanlığı'nın ve/veya Milli Eğitim Bakanlığı'nın okullar için açıkladığı kuralların gerçekçiliği ile ilgili görüşleri Şekil 13'te verilmiştir.

Şekil 13. Öğretmenlerin Sağlık Bakanlığı'nın ve/veya Milli Eğitim Bakanlığı'nın okullar için açıkladığı kuralların gerçekçiliği ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin dörtte üçünden fazlası (n = 1021, %76) Sağlık ya da Milli Eğitim Bakanlığının okullar için açıkladığı kuralların gerçekçi olmadığını düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Covid 19 sürecinde öğrencilerinize uzaktan eğitim desteği verdiniz mi?” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 14'te verilmiştir.

Şekil 14. Öğretmenlerin “Covid 19 sürecinde öğrencilerinize uzaktan eğitim desteği verdiniz mi?” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin dörtte üçünden fazlası (n = 1017, %75.7) Covid-19 sürecinde öğrencilerine uzaktan eğitim desteği verdiğini ifade etmektedir.

Covid-19 sürecinde öğrencilerine uzaktan eğitim desteği verme ile ilgili öğretmen görüşlerinin okul türüne göre dağılımları da incelenmiş olup ilgili Tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 5. Covid-19 sürecinde öğrencilerine uzaktan eğitim desteği verme ile ilgili görüşlerin kurum türüne göre dağılımı (%)

Kurum Türü	Evet	Hayır	Toplam
Kamu	75.2	24.8	100
Özel	90.9	9.1	100
Toplam	75.7	24.3	100

Tabloya göre özel okulda çalışan öğretmenler kamuda çalışanlara göre daha fazla oranda uzaktan eğitim desteği verdiklerini ifade etmişlerdir. Bu anlamda iki grup arasında fark ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin haftalık ortalama uzaktan eğitim ders verme süreleri genel ve kurum türüne göre Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Kurum türüne göre öğretmenlerin haftalık ortalama uzaktan eğitim ders verme süreleri

Kurum Türü	Ortalama	Standart Sapma
Kamu	5.80	4.77
Özel	8.66	5.73
Genel	5.91	4.84

Tabloya göre öğretmenler ortalama olarak 6 saate yakın haftalık uzaktan eğitim desteği vermişlerdir. Bu ortalama kurum türüne göre hesaplanınca özel okul öğretmenlerinin kamuda çalışan öğretmenlere göre haftalık olarak daha fazla uzaktan eğitim desteği verdikleri ifade edilebilir

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim vermeme nedeniniz nedir?” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 15’te verilmiştir. (* Birden fazla seçenek işaretlenebildiği için toplam %100’ü geçmektedir.)

Şekil 15. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim vermeme nedeniniz nedir?” maddesi ile ilgili görüşleri Şekle göre öğretmenler uzaktan eğitim desteği vermemelerinin en önemli nedeni olarak öğrencilerde yeterli katılım sağlanamamasını göstermişlerdir. İkinci sırada öğrencilerin teknolojik araçlara sahip olmamasını gerekçe gösterirken öğretmenlerin de %10.7’si kendilerinin teknolojik araçlara sahip olmadığını ifade etmiştir.

Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulların Fiziki Şartları ve Olanakları ile İlgili Görüşleri

Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda sosyal mesafe kuralları uygulanabilir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 16’da verilmiştir.

Şekil 16. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda sosyal mesafe kuralları uygulanabilir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 949, %70.7) çalıştıkları okulda sosyal mesafe kurallarının uygulanamayacağını düşünmektedir. Okullarında sosyal mesafe kurallarının uygulanabileceğini düşünenler sadece %13.7’dir (n = 184).

Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda sınıflar yeterince büyüktür.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 17’de verilmiştir.

Şekil 17. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda sınıflar yeterince büyüktür.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yarısından fazlası (n = 806, %60) okullarında sınıfların yeterince büyük olmadığını düşünmektedir. Sınıfların yeterince büyük olduğunu düşünenler beşte birden daha azdır (n = 261, %19.4).

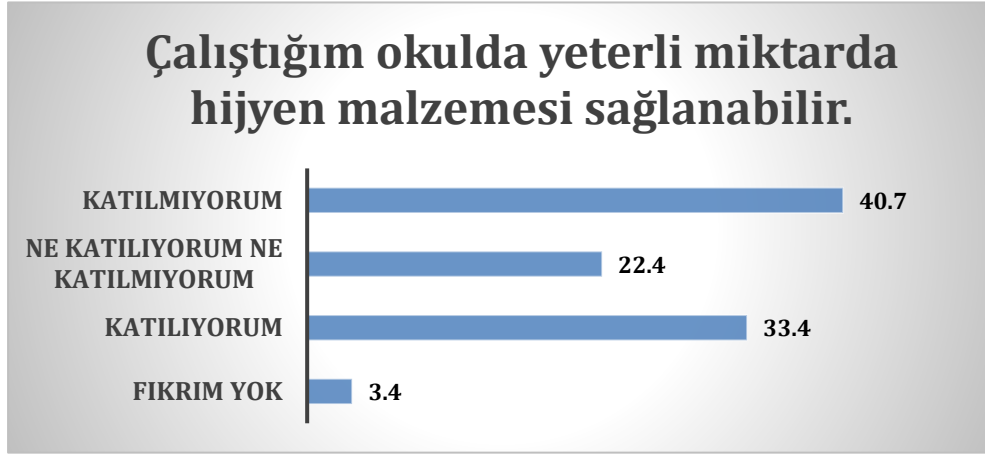
Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda koridorlar ve ortak alanlar yeterli alana sahiptir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 18’de verilmiştir.

Şekil 18. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda koridorlar ve ortak alanlar yeterli alana sahiptir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin çoğunluğu (n = 815, %60.7) çalıştıkları okullarda koridorlar ve ortak alanların yeterli alana sahip olmadığını düşünmektedir. Yeterli alana sahip olduğunu düşünenler ise sınıf büyüklüklerinin yeterli olduğunu düşünenlerle aynı sayıdadır (n = 261, %19.4).

Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda yeterli miktarda hijyen malzemesi sağlanabilir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 19’da verilmiştir.

Şekil 19. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda yeterli miktarda hijyen malzemesi sağlanabilir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre okullarında yeterli miktarda hijyen malzemesi sağlanabileceğini öğretmenlerin yaklaşık yalnızca üçte biri (n = 449, %33.4) düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda öğrenci ve öğretmenler için maske temin edilebilir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 20’de verilmiştir.

Şekil 20. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda öğrenci ve öğretmenler için maske temin edilebilir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yaklaşık üçte biri (n = 433, %32.2) okullarında öğrenci ve öğretmenler için maske temin edilebileceğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda hijyen şartlarını sağlayacak yeterli personel bulunmaktadır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 21’de verilmiştir.

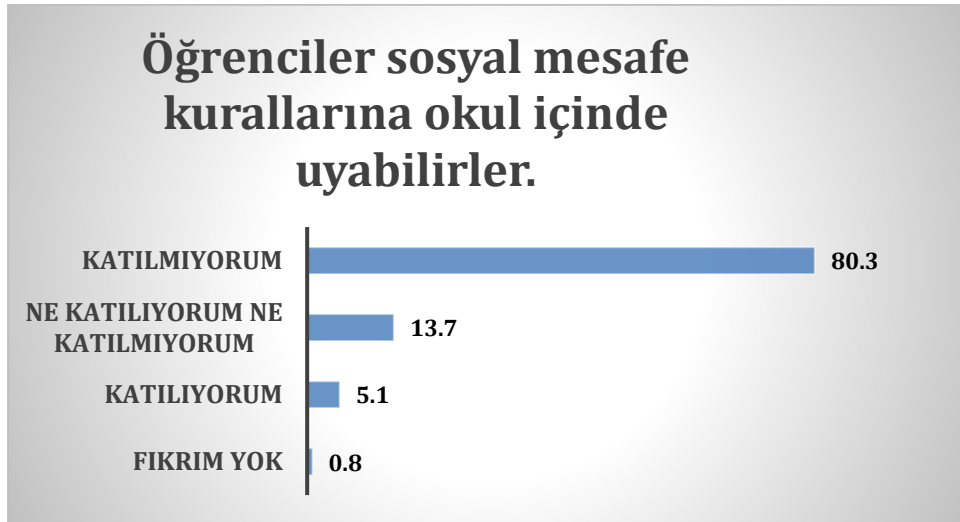

Şekil 21. Öğretmenlerin “Çalıştığım okulda hijyen şartlarını sağlayacak yeterli personel bulunmaktadır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin sadece beşte biri (n = 280, %20.8) çalıştıkları okulda hijyen şartlarını sağlayacak personel bulunduğunu ifade etmektedir.

Öğretmenlerin Öğrencileri ile İlgili Görüşleri

Öğretmenlerin “Öğrenciler sosyal mesafe kurallarına okul içinde uyabilirler.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 22’de verilmiştir.

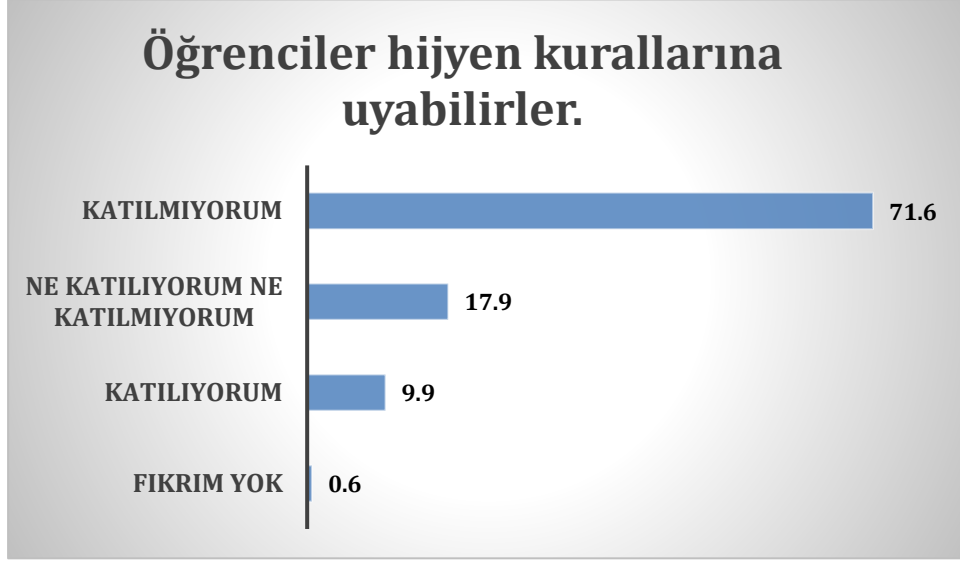

Şekil 22. Öğretmenlerin “Öğrenciler sosyal mesafe kurallarına okul içinde uyabilirler.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 1079, %80.3) öğrencilerin okul içinde sosyal mesafe kurallarına uyamayacağını düşünmektedirler.

Öğretmenlerin “Öğrenciler hijyen kurallarına uyabilirler.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 23’te verilmiştir.

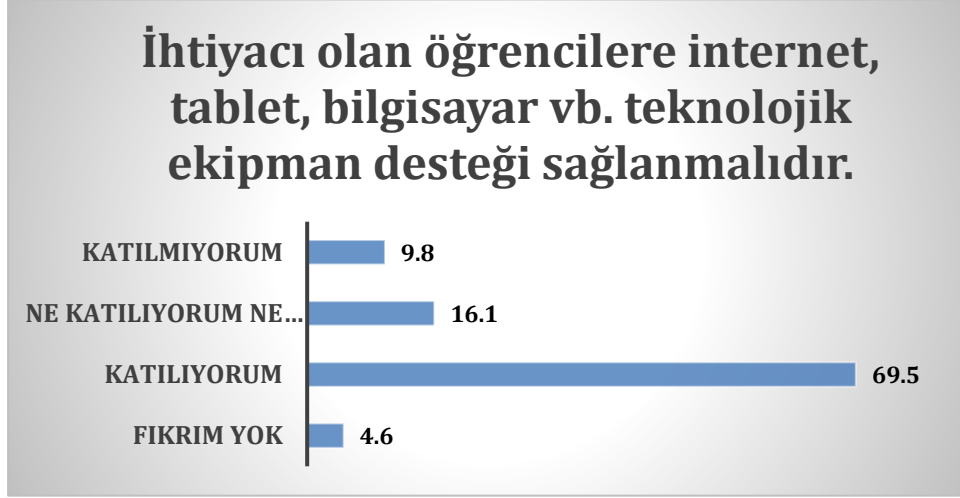
Şekil 23. Öğretmenlerin “Öğrenciler hijyen kurallarına uyabilirler.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 962, %71.6) öğrencilerin hijyen kurallarına uyamayacağını düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Öğrenciler okul içinde maske takmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 24’te verilmiştir.

Şekil 24. Öğretmenlerin “Öğrenciler okul içinde maske takmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekle göre öğretmenlerin çoğunluğu (n = 849, %63.2) öğrencilerin okul içinde maske takması gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “İhtiyacı olan öğrencilere internet, tablet, bilgisayar vb. teknolojik ekipman desteği sağlanmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 25’te verilmiştir.

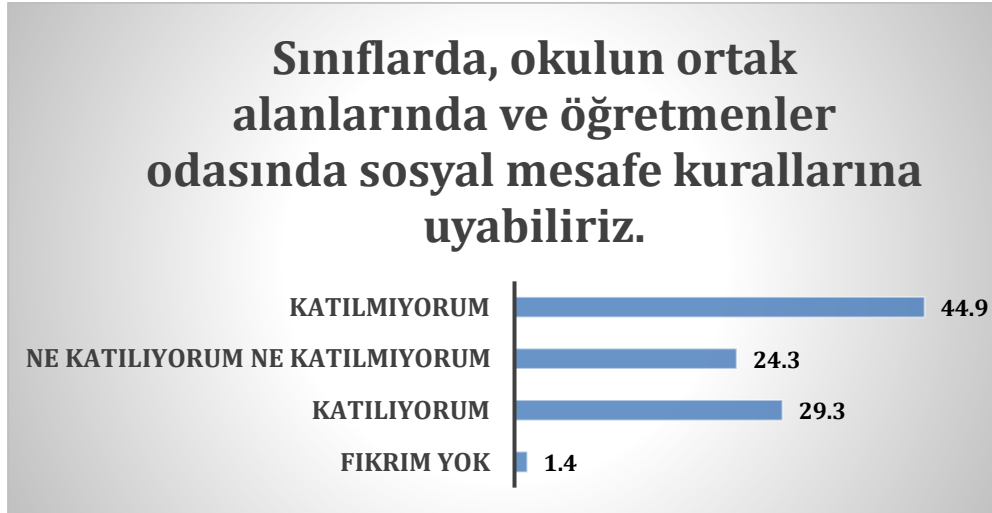

Şekil 25. Öğretmenlerin “İhtiyacı olan öğrencilere internet, tablet, bilgisayar vb. teknolojik ekipman desteği sağlanmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin çoğunluğu (n = 933, %69.5) ihtiyacı olan öğrencilere internet, tablet, bilgisayar vb. teknolojik ekipman desteği sağlanması gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin Kendileri ile İlgili Görüşleri

Öğretmenlerin “Sınıflarda, okulun ortak alanlarında ve öğretmenler odasında sosyal mesafe kurallarına uyabiliriz.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 26’da verilmiştir.

Şekil 26. Öğretmenlerin “Sınıflarda, okulun ortak alanlarında ve öğretmenler odasında sosyal mesafe kurallarına uyabiliriz.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenler en çok (n = 603, %44.9) sınıflarda, okulun ortak alanlarında ve öğretmenler odasında sosyal mesafe kurallarına uyamayacaklarını düşünmektedir. Uyabileceklerini düşünenler ise %29.3’tür (n = 394).

Öğretmenlerin “Sınıfta maske ve/veya siperlikle ders anlatabiliriz.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 27’de verilmiştir.

Şekil 27. Öğretmenlerin “Sınıfta maske ve/veya siperlikle ders anlatabiliriz.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin sadece dörtte biri (n = 332, %24.7) maske ve siperlikle ders anlatabileceklerini düşünmekte iken yarıdan fazlası (n = 675, %50.3) bu şekilde ders anlatılamayacağını düşünmektedir.

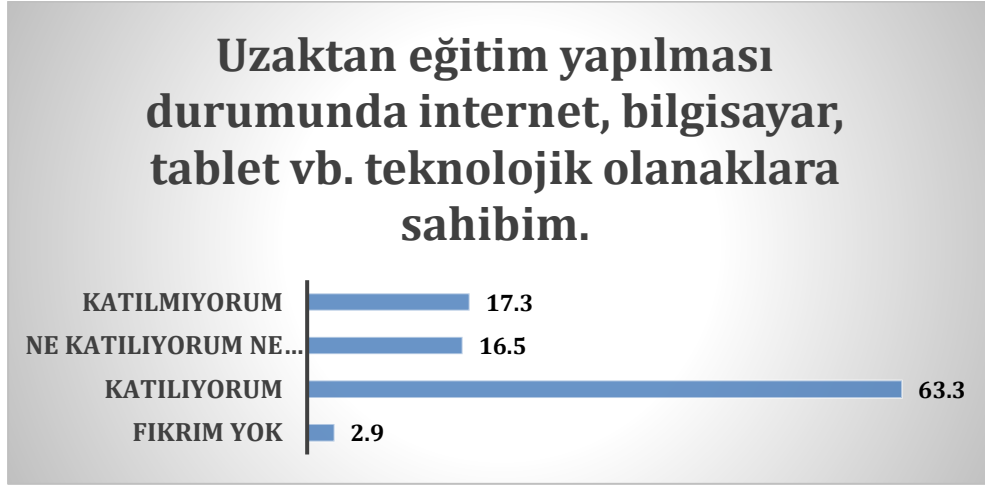
Öğretmenlerin “Maske ve siperlikle ders anlattığımızda Covid 19 bulaşma riski çok azalır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 28’de verilmiştir.

Şekil 28. Öğretmenlerin “Maske ve siperlikle ders anlattığımızda Covid 19 bulaşma riski çok azalır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin sadece %23.2’si (n = 311) maske ve siperlikle ders anlattıklarında Covid-19 bulaşma riskinin çok azalacağını düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yapılması durumunda internet, bilgisayar, tablet vb. teknolojik olanaklara sahibim.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 29’da verilmiştir.

Şekil 29. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yapılması durumunda internet, bilgisayar, tablet vb. teknolojik olanaklara sahibim.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin çoğunluğu (n = 850, %63.3) teknolojik olanaklara sahip olduğunu ifade etmektedir. Ancak bu olanaklara sahip olmadığını ifade edenler %17.’tür (n = 232). Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yaparken zoom vb. uygulamaları kullanma konusunda kendimi yeterli hissediyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 30’da verilmiştir.

Şekil 30. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yaparken zoom vb. uygulamaları kullanma konusunda kendimi yeterli hissediyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yarısından fazlası (n = 707, %52.6) uzaktan eğitim yaparken zoom vb. uygulamaları kullanma konusunda kendisini yeterli hissetmektedir. Beşte bire yakını (n = 248, %18.5) ise bu tür uygulamaları kullanma konusunda kendisini yeterli hissetmemektedir.

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde teknoloji kullanımı konusunda eğitim ihtiyacı hissediyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 31’de verilmiştir.

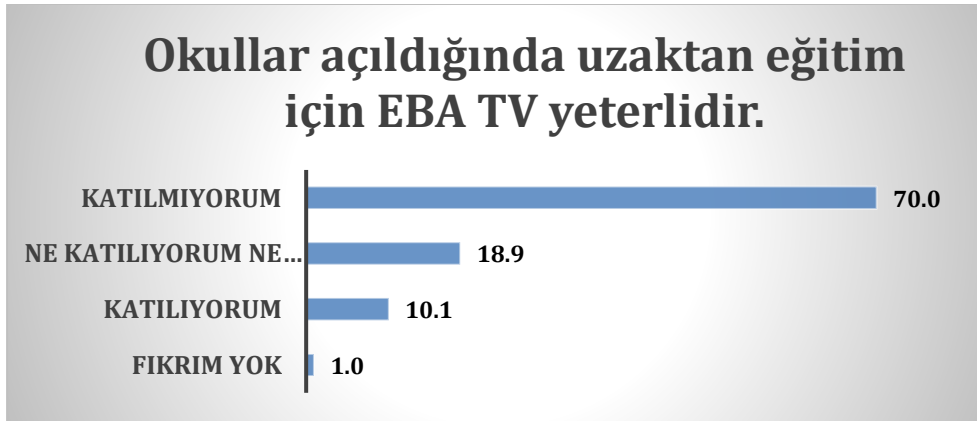

Şekil 31. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde teknoloji kullanımı konusunda eğitim ihtiyacı hissediyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre uzaktan eğitimde teknoloji kullanımı konusunda eğitim ihtiyacı hissetmediğini ifade eden öğretmenler eğitim ihtiyacı hissettiğini ifade eden öğretmenlerden çok daha fazladır. Ancak yine de öğretmenlerin dörtte birinden fazlası eğitim ihtiyacı hissettiğini ifade etmiştir.

Öğretmenlerin Eğitim Öğretim ile İlgili Görüşleri

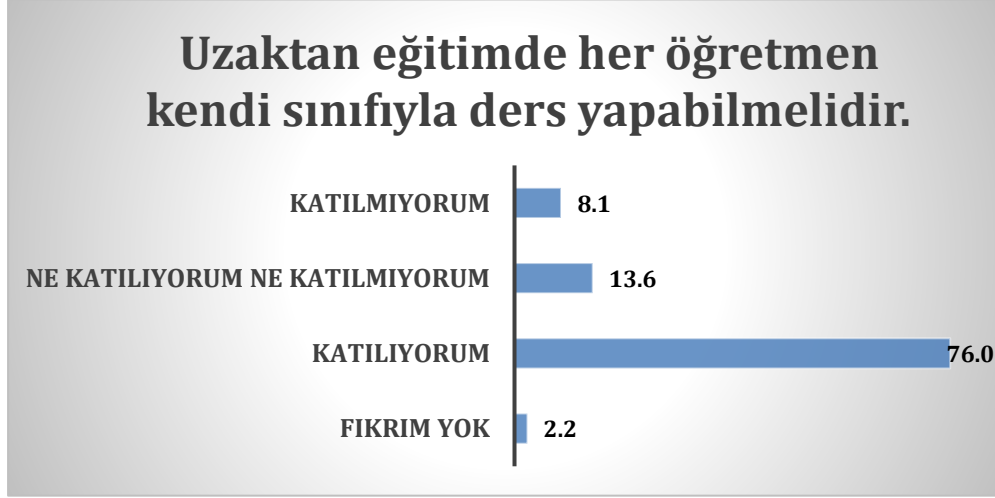
Öğretmenlerin “Okullar açıldığında uzaktan eğitim için EBA TV yeterlidir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 32’de verilmiştir.

Şekil 32. Öğretmenlerin “Okullar açıldığında uzaktan eğitim için EBA TV yeterlidir.” maddesi ile ilgili görüşleri

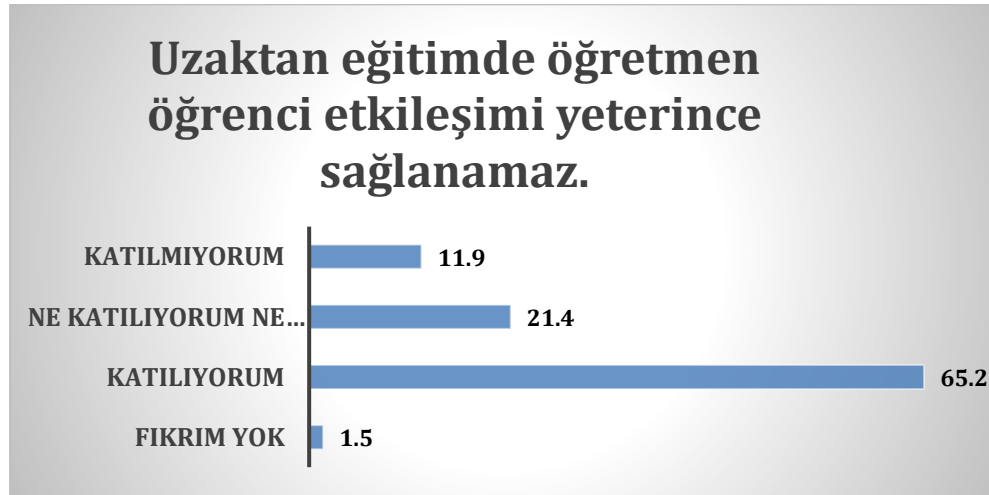
Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu okullar açıldığında uzaktan eğitim için EBA TV’nin yeterli olmadığını düşünmektedir. Yeterli olduğunu düşünenler yaklaşık %10’dur (n = 136, %10.1).

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde her öğretmen kendi sınıfıyla ders yapabilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 33’te verilmiştir.

Şekil 33. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde her öğretmen kendi sınıfıyla ders yapabilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin dörtte üçünden fazlası (n = 1021, %76) her öğretmenin kendi sınıfıyla ders yapması gerektiğini düşünmektedir. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde öğretmen öğrenci etkileşimi yeterince sağlanamaz.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 34’te verilmiştir.

Şekil 34. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde öğretmen öğrenci etkileşimi yeterince sağlanamaz.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin üçte ikisine yakını (n = 876, %65.2) uzaktan eğitimde öğretmen öğrenci etkileşiminin yeterince sağlanamayacağını düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimin şu ana kadar başarılı bir şekilde yapıldığını düşünüyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 35’te verilmiştir.

Şekil 35. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimin şu ana kadar başarılı bir şekilde yapıldığını düşünüyorum.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin sadece %13.8’i (n = 186) uzaktan eğitimin şu ana kadar başarılı bir şekilde yapıldığını düşünmektedir. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde devam zorunlu olmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 36’da verilmiştir.

Şekil 36. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde devam zorunlu olmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 923, %68.7) uzaktan eğitimde devamın zorunlu olması gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Yüz yüze eğitimde ders sayıları azaltılmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 37’de verilmiştir.

Şekil 37. Öğretmenlerin “Yüz yüze eğitimde ders sayıları azaltılmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 946, %70.4) yüz yüze eğitimde ders sayılarının azaltılması gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Yüz yüze eğitimde sınıflar bölünerek ikili ya da üçlü öğretim yapılmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 38’de verilmiştir.

Şekil 38. Öğretmenlerin “Yüz yüze eğitimde sınıflar bölünerek ikili ya da üçlü öğretim yapılmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 902, %67.2) yüz yüze eğitimde sınıfların bölünerek ikili ya da üçlü öğretim yapılması gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “MEB tarafından hazırlanan içerikler uzaktan eğitim için yeterlidir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 39’da verilmiştir.

Şekil 39. Öğretmenlerin “MEB tarafından hazırlanan içerikler uzaktan eğitim için yeterlidir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin sadece beşte birinden biraz fazlası (n = 285, %21.2) MEB tarafından hazırlanan içeriklerin uzaktan eğitim için yeterli olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yapılması durumunda öğrenci performansı notla değerlendirilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 40’ta verilmiştir.

Şekil 40. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim yapılması durumunda öğrenci performansı notla değerlendirilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre katılımcı öğretmenlerin yarısından fazlası (n = 681, %50.7) uzaktan eğitim yapılması durumunda öğrenci performansının notla değerlendirilmesi gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitime erişim konusunda sorun yaşayan öğrencilere gerekli destek sağlanmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 41’de verilmiştir.

Şekil 41. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitime erişim konusunda sorun yaşayan öğrencilere gerekli destek sağlanmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu (n = 1124, %83.7) uzaktan eğitime erişim konusunda sorun yaşayan öğrencilere gerekli desteğin sağlanması gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim özel okullarda kamu okullarına göre daha etkili ve verimli geçmiştir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 42’de verilmiştir.

Şekil 42. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim özel okullarda kamu okullarına göre daha etkili ve verimli geçmiştir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yarıya yakını (n = 619, %46.1) uzaktan eğitimin özel okullarda kamu okullarına göre daha etkili ve verimli geçtiğini düşünmektedir. Bu şekilde düşünmeyenler beşte birden daha azdır (n = 261, %19.4).

Öğretmenlerin “Uzaktan yapılan dersler yüz yüze yapılanlara göre daha yorucu olmaktadır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 43’te verilmiştir.

Şekil 43. Öğretmenlerin “Uzaktan yapılan dersler yüz yüze yapılanlara göre daha yorucu olmaktadır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yarısından fazlası (n = 702, %52.3) uzaktan yapılan dersleri yüz yüze yapılanlara göre daha yorucu bulmaktadır. Bu şekilde düşünmeyenler beşte birden daha azdır (n = 257, %19.1).

Öğretmenlerin Yöneticiler ile İlgili Görüşleri

Öğretmenlerin “Covid 19 sürecinde okul yöneticileri öğretmen ve öğrencilere gerekli desteği sağladılar.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 44’te verilmiştir.

Şekil 44. Öğretmenlerin “Covid 19 sürecinde okul yöneticileri öğretmen ve öğrencilere gerekli desteği sağladılar.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yarıya yakını (n = 658, %49) Covid-19 sürecinde okul yöneticilerinin öğretmen ve öğrencilere gerekli desteği sağladıklarını düşünmektedir. Okul yöneticilerinin gerekli desteği sağlamadığını düşünenler beşte birden daha azdır (n = 249, %18.5).

Öğretmenlerin “Yöneticiler bundan sonra okullarında yapılacak olası uzaktan eğitim faaliyetleri için gerekli hazırlıkları yaptılar.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 45’te verilmiştir.

Şekil 45. Öğretmenlerin “Yöneticiler bundan sonra okullarında yapılacak olası uzaktan eğitim faaliyetleri için gerekli hazırlıkları yaptılar.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin dörtte birinden biraz fazlası (n = 365, %27.2) olası uzaktan eğitim faaliyetleri için okul yöneticilerinin gerekli hazırlıkları yaptıklarını, dörtte birden biraz daha azı (n = 317, %23.6) ise gerekli hazırlıkları yapmadıklarını düşünmektedirler.

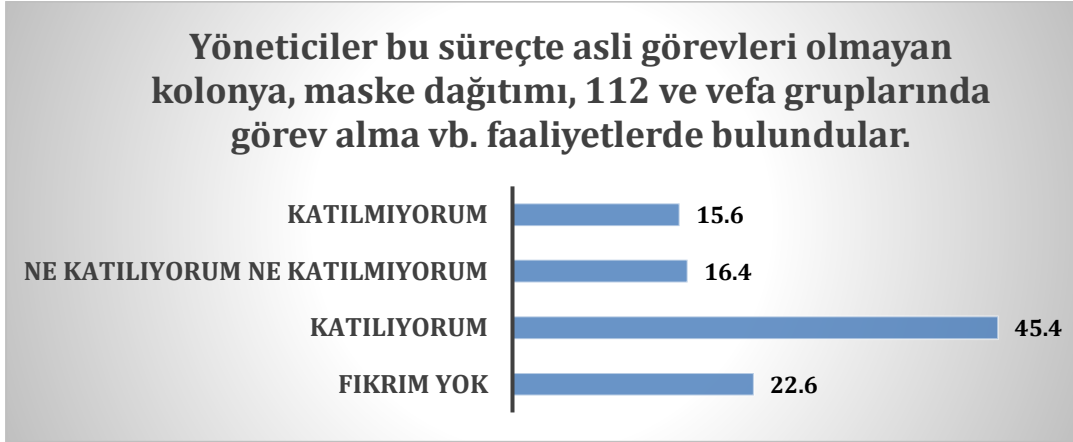
Öğretmenlerin “Yöneticiler uzaktan çevrimiçi ders yapmamız konusunda istekte bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 46’da verilmiştir.

Şekil 46. Öğretmenlerin “Yöneticiler uzaktan çevrimiçi ders yapmamız konusunda istekte bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin çoğunluğu (n = 807, %60.1) yöneticilerin uzaktan çevrimiçi ders yapmaları konusunda istekte bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin “Yöneticiler bu süreçte asli görevleri olmayan kolonya, maske dağıtımı, 112 ve vefa gruplarında görev alma vb. faaliyetlerde bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 47’de verilmiştir.

Şekil 47. Öğretmenlerin “Yöneticiler bu süreçte asli görevleri olmayan kolonya, maske dağıtımı, 112 ve vefa gruplarında görev alma vb. faaliyetlerde bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yarıya yakını (n = 610, %45.4) yöneticilerin Covid-19 sürecinde asli görevleri olmayan işlerde faaliyet gösterdiklerini ifade etmişlerdir. Görevleri olmayan işlerde faaliyet göstermediklerini ifade edenler ise %15.6’dır (n = 210).

Öğretmenlerin “Yöneticiler uzaktan eğitim konusunda eğitim ihtiyacımızı karşılamak amacıyla çalışmalarda bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 48’de verilmiştir.

Şekil 48. Öğretmenlerin “Yöneticiler uzaktan eğitim konusunda eğitim ihtiyacımızı karşılamak amacıyla çalışmalarda bulundular.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerden yöneticilerin uzaktan eğitim konusunda eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla çalışmalarda bulduklarını ifade edenler (n = 513, %38.2) çalışmalarda bulunmadıklarını ifade edenlerden (n = 341, %25.4) daha fazla sayıdadır.

Öğretmenlerin Veliler ile İlgili Görüşleri

Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde veliler çocuklarını yeterince desteklemişlerdir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 49’da verilmiştir.

Şekil 49. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitimde veliler çocuklarını yeterince desteklemişlerdir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin yarısından fazlası (n = 732, %54.5) uzaktan eğitimde velilerin çocuklarını yeterince desteklemediklerini düşünmektedirler. Velilerin öğrencileri desteklediklerini düşünenler yaklaşık %15’tir (n = 200, %14.9).

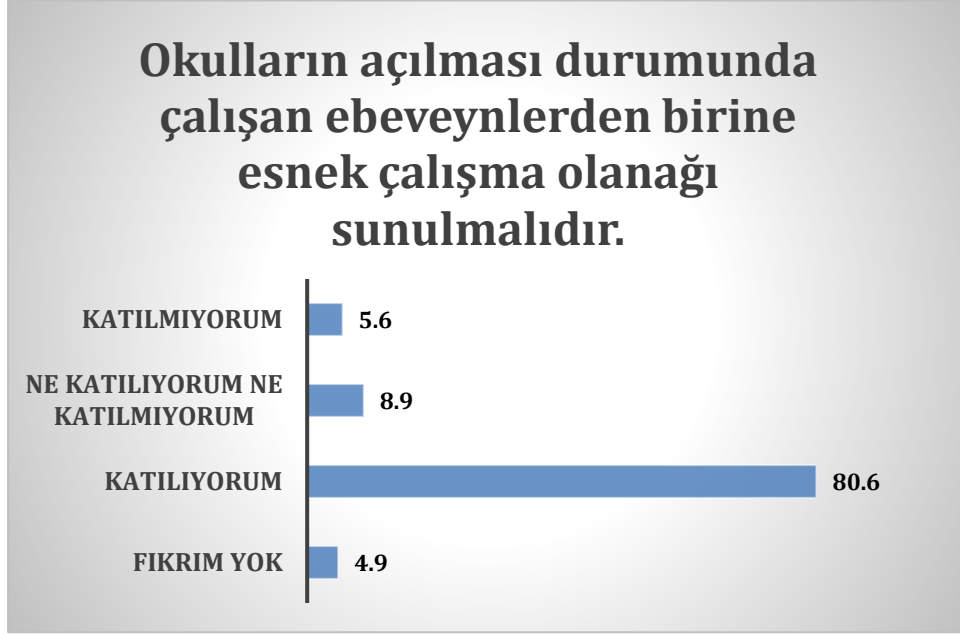
Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim konusunda velilere rehberlik ve teknoloji eğitimi verilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 50’de verilmiştir.

Şekil 50. Öğretmenlerin “Uzaktan eğitim konusunda velilere rehberlik ve teknoloji eğitimi verilmelidir.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 1088, %81) uzaktan eğitim konusunda velilere rehberlik ve teknoloji eğitimi verilmesi gerektiğini düşünmektedir.

Öğretmenlerin “Okulların açılması durumunda çalışan ebeveynlerden birine esnek çalışma olanağı sunulmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri Şekil 51’de verilmiştir.

Şekil 51. Öğretmenlerin “Okulların açılması durumunda çalışan ebeveynlerden birine esnek çalışma olanağı sunulmalıdır.” maddesi ile ilgili görüşleri

Şekle göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (n = 1082, %80.6) okulların açılması durumunda çalışan ebeveynlerden birine esnek çalışma olanağı sunulması gerektiğini düşünmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmenler;

- Okulların mevcut durumda(Vaka sayısı 1000 ve üzeri Bulaş Riskinin yüksek olduğu durum) açılmaması, vaka sayıları 100'ün altına düştüğünde açılması gerektiğini düşünmektedir. Kamu ve özel sektörde çalışan öğretmenler bu konuda benzer düşünmektedir.
- Mevcut durumda yatılı okulların açılmaması gerektiğini düşünmektedir.
- Hiç vaka bulunmayan köy/kasaba okullarının açılabileceğini düşünmektedir.
- Mevcut durumda okulların açılması halinde öğretmenler eğitim öğretim faaliyetlerinin yüz yüze ve uzaktan birlikte ya da uzaktan yapılmasını istemektedirler. Sadece yüz yüze eğitim yapılmasını az sayıda öğretmen istemektedir. Bu konuda kamu ve özel okul öğretmenleri farklı düşünmektedir. Kamuda çalışan öğretmenler en çok uzaktan ve yüz yüze, özel sektörde çalışan öğretmenler ise uzaktan eğitimi desteklemektedir.
- Uzaktan eğitimin Zoom vb. uygulamalar ve EBA TV birlikte yapılması gerektiğini düşünmektedirler. Öğretmenler uzaktan eğitim için EBA TV'yi tek başına yeterli görmemektedirler. Bu konudaki görüşler kurum türüne göre incelendiğinde kamuda çalışanların küçük de olsa bir kısmı EBA TV'yi desteklerken özel sektörde çalışan öğretmenlerin hiçbirinin EBA TV'yi önermediği görülmüştür.
- Sağlık Bakanlığı ve/veya MEB tarafından okullar için açıklanan kuralların kendi okullarında uygulanamayacağını düşünmektedirler. Bu konuda da kamu ve özel sektör çalışanları arasında fark bulunmuştur. Özel sektörde çalışan öğretmenler kendi okullarında uygulanabileceğini ifade ederken kamuda çalışanlar uygulanamayacağını ifade etmişlerdir. Bu sonuç Kamu ile Özel Okullar arasındaki fiziki koşullar, teknolojik imkanlar, personel ve hijyen koşulları arasındaki farkı ortaya çıkarmaktadır.
- Açıklanan kuralların uygulanabilir gerçeklikte olmadığını düşünmektedir.
- Hem kamuda hem de özel sektörde öğrencilerine uzaktan eğitim desteği verdiklerini ifade etmişlerdir. Ancak özel sektördeki daha fazla oranda destek verdiklerini ifade etmişlerdir.
- Haftalık ortalama olarak yaklaşık 6 saat uzaktan eğitim desteği verdiklerini ifade etmişlerdir. Bu değer kamuda çalışan öğretmenlerde 5.80 saat iken özel sektörde çalışan öğretmenlerde ise 8.66 saattir. Özel sektördeki öğretmenler daha fazla saat uzaktan eğitim desteği vermişlerdir.

- Uzaktan eğitim desteği vermemelerinin nedenini öncelik sırasına göre; öğrencilerin yeterince katılım göstermemeleri, öğrencilerin gerekli teknolojik araçlara sahip olmamaları, herhangi bir yönetsel karar alınmaması, evde gerekli ortamı sağlayamamaları ve kendilerinin gerekli teknolojik araçlara sahip olmamaları olarak göstermişlerdir.
- Okullarının fiziksel şartlarının ve olanaklarının Covid-19 tedbirlerini uygulamak için yeterli olmadığını düşünmektedirler (Sosyal mesafe kurallarının uygulanabilirliği, sınıfların büyüklüğü, koridor ve ortak alanların yeterliliği, hijyen malzemelerinin ve maskelerin sağlanabilirliği, yeterli temizlik personelinin bulunması).
- Öğrencilerin sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uyamayacağını düşünmektedir.
- Öğrencilerin okul içinde maske takmaları gerektiğini düşünmektedirler.
- İhtiyacı olan öğrencilere teknolojik destek sağlanması gerektiğini düşünmektedirler.
- Okulda sosyal mesafe kurallarına uymanın mümkün olmadığını düşünmektedirler.
- Maske ve siperlikle ders anlatmanın mümkün olmadığını düşünmektedirler.
- Maske ve siperlikle ders anlatsalar bile Covid-19'un bulaşma riskinin azalmayacağını düşünmektedirler.
- Genel olarak uzaktan eğitim yapmak için gerekli teknolojik olanaklara sahip olduklarını ve uzaktan eğitim konusunda kendilerini yeterli hissettiklerini düşünmektedirler. Ancak öğretmenlerin beşte bire yakını teknolojik olanaklara sahip olmadığını ve bu konuda kendisini yetersiz hissettiğini ifade etmiştir.
- En çok uzaktan eğitim konusunda eğitim ihtiyacı hissetmiyorum seçeneği işaretlenmiştir. Ancak öğretmenlerin yarıdan fazlası eğitim ihtiyacını kısmen ya da tamamen hissettiğini ifade etmiştir.
- Uzaktan eğitim için EBA TV'yi yeterli görmemektedir.
- Uzaktan eğitimde her öğretmenin kendi sınıfıyla ders yapması gerektiğini düşünmektedirler.
- Uzaktan eğitimin şu ana kadar başarılı bir şekilde yapılmadığını düşünmektedirler.
- Uzaktan eğitimde devam zorunluluğu olması gerektiğini düşünmektedirler.
- Mevcut durumda yapılacak yüz yüze eğitim uygulamasında ders sayılarının azaltılması gerektiğini düşünmektedirler.
- Mevcut durumda yüz yüze eğitimde sınıfların bölünmesini ve ikili ya da üçlü öğretim yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir.
- MEB tarafından hazırlanan içerikleri uzaktan eğitim için yetersiz bulmaktadırlar.

- Uzaktan eğitim yapılması durumunda öğrenci performansının notla değerlendirilmesi gerektiğini düşünmektedirler.
- Uzaktan eğitime erişim konusunda sorun yaşayan öğrencilere gerekli desteğin sağlanması gerektiğini düşünmektedirler.
- Özel okullarda kamu okullarına göre daha etkili uzaktan eğitim yapıldığı düşünülmektedir.
- Uzaktan eğitim derslerinin yüz yüze yapılan derslere göre daha yorucu olduğunu düşünmektedirler.
- Okul yöneticilerini Covid-19 sürecinde genel olarak başarılı bulmaktadırlar (Gerekli desteği sağlama, bundan sonra yapılacak uzaktan eğitim dersleri için gerekli hazırlıkları yapma, uzaktan çevrimiçi ders yapma konusunda öğretmenlerden istekte bulunma, uzaktan eğitim konusunda eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla çalışmalarda bulunma). Vefa gruplarında yöneticilerin görev almasının eğitime yönelik işlerin aksatılmasına sebep olduğu düşünülmektedir.
- Covid-19 sürecinde velilerin çocuklarını yeterince desteklemediklerini düşünmektedirler. Ayrıca velilere rehberlik ve teknoloji eğitimi konularında eğitim verilmesi gerektiğini ve okulların açılması durumunda velilerden birisine esnek çalışma olanağı sağlanması gerektiğini düşünmektedirler

Eğitimin öğrencilerle birlikte en önemli paydaşı öğretmenlerdir. Pandemi sürecinde okulların açılmamasının sorumlusu öğretmenler değildir. Pandemi ve oluşabilecek her türlü olağan dışı durumlarda eğitimin sürdürülebilmesi sorumluluğu Milli Eğitim Bakanlığı'nındır. Türkiye'de kamu okullarının yarından fazlası, öğrenci sayıları dikkate alındığında, fiziki koşulların, temizlik-hijyen malzemesinin, personel sayısının, teknolojik imkanların yetersizliği nedeniyle normal zamanda bile kaliteli eğitim yapılabilmesine uygun değildir. Covid-19 sürecinde okulların açılması, açılırsa derslerin ne şekilde yürütüleceğinin belirlenmesi kararı alınırken öğretmenlerin görüşlerinin alınması; hem öğretmenlerin hem de çalışan velilerin çocukları için zaman ayıracak şekilde çalışma planlamasının yapılması bir zorunluluktur. Araştırma kapsamında öğretmen görüşlerine dayalı olarak karar vericilere yönelik aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

- Türkiye'de okullar yüz yüze eğitime ancak vaka sayılarının 100'ün altına inmesi durumunda açılması önerilmektedir.

- Vaka sayılarının 1000 civarında olması durumunda okullar açıldığında eğitim öğretim faaliyetlerinin sadece uzaktan eğitim yoluyla ya da yüz yüze ders saati sayıları azaltılarak uzaktan + yüz yüze şeklinde yapılması önerilmektedir.
- EBA TV'nin içeriği zenginleştirilmeli, siyasi amaçlardan arındırılmalı, Discovery Channel, Da Vinci Learning, vb. kanallar örnek alınarak bilgilerin dikte edildiği değil çocuklarda merak ve ilgi uyandıracak ve keyif alacakları eğlenerek daha üst düzey becerilerin geliştirildiği bir kanal haline getirilmelidir.
- Uzaktan eğitim derslerinde her öğretmen kendi sınıfı ile ders yapabileceği EBA Canlı ders imkanı güçlendirilmelidir. Öğretmenlere ve öğrencilere internet ve cihaz desteği sağlanmalıdır. Aynı evde üç öğrencinin bulunduğu ve her birinin farklı sınıf düzeylerinde eğitim aldığı düşünüldüğünde öğrenciler için internet ve cihaz desteği sağlanması zorunluluk oluşturmaktadır.
- Velilere ve ihtiyaç duyan öğretmenlere teknoloji kullanımı konusunda kaliteli, uygulamaya dönük eğitimler verilmelidir.
- Okulların fiziki şartlarının düzeltilmesi sağlanmalıdır. Eğer kısa vadede bu sağlanamazsa öğrenciler okulun fiziksel olanaklarına göre kademeli olarak okullarda ders görmelidirler.
- Okullara ücretsiz hijyen malzemeleri ve maske sağlanmalıdır. Hijyen sağlanması için yeterli sayıda temizlik görevlisi istihdam edilmelidir ve bu kişilere eğitim verilmelidir.
- Uzaktan eğitim konusunda gerekli altyapı ve hizmet içi eğitimler verildikten sonra uzaktan eğitime katılım zorunlu olmalıdır. Ayrıca öğrenci performansı klasik ve alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri kullanılarak değerlendirilmelidir.
- Maske ve siperlikle ders anlatmanın öğretmenlerin sağlıkları açısından herhangi bir risk oluşturmayacağı bilimsel verilere dayandırılmalıdır. Öğretmenlerin bu şekilde bir günde verebileceği maksimum ders sayısı belirlenmelidir.
- Kamu ve özel okullarda uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitimin ne şekilde yapılacağı standart hale getirilmeli, özellikle özel okullarda çalışan öğretmenlere belirlenen saatten daha fazla ders yaptırılarak emek sömürüsüne izin verilmemelidir..
- Okul yöneticileri ve öğretmenler eğitim öğretim faaliyetleri dışında başka işlerde görevlendirilmemelidir. Eğitim öğretim dışındaki alanlarda yapılan görevlendirmeler eğitime dair planlama ve işlerin yürütülmesinde aksamalara sebep olmaktadır.

KAYNAKLAR

MEB (2019). *Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim 2018/'19*. Web: www.meb.gov.tr adresinden 05.08.2020 tarihinde alınmıştır.

Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.